

Flytið flaka- framleiðsluna umborð á skipini

— Vit finga tá eina meira stóðuga inntøku fyri ein storri part av okkara verkafólki. Vit finga eina betri góðsku, so vit verða meira kappingarførir. Betri góðska vil eisini geva ein hægri prís og gera okkum minni sárar fyri príslækking — og tær upphæddir, sum í dag verða latnar í studningi, kundu í staðin verið nýttar til gagns fyri fiskivinnu og fiskimenn á ein betri hátt enn higartil.

Hetta skrivur formaðurin í Føroya Fiskimannafelag, Óli Jacobsen, í seinasta nummarinum av blaðnum Okkara Millum, sum Føroya Fiskasøla gevur út.

Óli Jacobsen ynskir eitt orðaskifti um hetta mál, so vit sleppa burtur úr tí naggaðtødn, vit eru komin í. Hann heldur, at tann tíðin, tá menn droymdu um flakavirki á hvørjum tanga, er farin. Umstøðurnar eru broyttar við tað, at vit í dag fiska fleiri bilig fiskasløg. Umhugsað eigur at verða at viðgera eitt nú tosk og upsa umborð á skipi heldur enn á flakavirki, skjýtur Óli Jacobsen upp. Hann skrivur annars.

Eg havi nú verið formaður í FF í 18 ár, og er tað longri enn nakar annar. Næstur er fyrsti formaður felagsins Simun Pauli úr Konoy, sum var formaður

í 15 ár.

Neyvan hevur nakað tíðarskeið havt so stórar broytingar í fiskivinnun við sær sum just hetta. Tað er í hesum tíðarskeiði, at vit hava fingið allar okkara nøgva isfiskatrolarar og harvið eisini utbygging av flakavinnuni á landi við «flakavirki á hvørjum tanga». Hetta var eisini dreymurin hjá mongum. Fægst møgulegir fiskimenn skuldu vera á sjónum, meðan restin skuldi arbeiða á flakavirkjunum og fáa sína inntøku har. Tá kundu teir sleppa heim til konu og børn hvørt kvöld í staðin fyri at skula vera umborð á einum linubáti fleiri mánaðar í senn.

Hevur ikki gingið sum ætlað

Nú aftaná kann sigast, at ikki hevur gingið soleiðis, sum menn væntaðu. Fyrtreytirnar eru eisini munandi broyttar. Fyrst í sjevtíðarunum var tað at kalla bert toskur og hysa, sum varð landað til flakavirki. Hetta er rættiliga dyrtur fiskur, sum vit fáa rættiliga nógv fyri á marknaðinum. Ti kunnu virkini nærum altíð gjalda ein hampuligan prís fyri hesi fiskasløgini. Men hetta er alt broytt nú, tí vøksturinn í veiðuni hevur verið í teimum biligu fiskasløgnum, serliga upsa og kongafiski. Soleiðis er størsti parturin av veiðuni, sum verður landað til okkara flaka-

virki, bilig fiskasløg.

Og her er tað, at vit hava trupulleikan. Tað er jú so, at tað er eins dyrt at virka biligan fisk sum dyran fisk. Hetta merkir aftur, at av biligum fiski fer ein munandi storri partur av marknaðarvirðinum til útreiðslur á landi, t.v.s. farmagjald, útreiðslur á flakavirkjunum o.a. Serliga merkist hetta, nú prisirnir eru so út av lagi vánaligir. Fyri kongafisk hevur tað verið minni enn 10 prosent av marknaðarvirðinum, sum hava verið eftir, tá «øll onnur» hava fingið sitt. Við upsanum er tað eitt sindur frægari. Har er «avlopið» umleið 25 prosent. Fyri tosk og hysa til frystingar hevur «avlopið» vanliga verið um 50 prosent, men tað er minni nú fyri toskin.

Sjálvt um hesi tölbert eru vegleiðandi og kunnu broytast nakað, tá um marknaðarprisurin lækkar aftur, so er ikki nógv utlit fyri munandi broyting í hesi mynd. Vit verða jú meira og meira kroystir av biligum, utlendskum fiskavörum, sum vit eru í harðari kapping við.

Nú fleiri og fleiri konufólk fara til skips, eru tað helst nogvar flakagentur, sum ikki høvdu bakkað fyri at fara við einum trolara

